

Motion till riksdagen 2020/21:3646

av **Annika Hirvonen Falk och Lorentz Tovatt (båda MP)**

Färre och mer miljövänliga resor för riksdagsledamöter efter coronapandemin

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av erfarenheter av distansmöten under coronapandemin i syfte att minska resandet i framtiden och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utskottens utrikes långresor och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för resor med tåg och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Inledning

Riksdagens utskott gör varje mandatperiod ett stort antal utrikes resor. Normalt anordnas för varje utskott en längre utskottsresa och en eller flera kortare. Utöver detta deltar utskottets ledamöter i internationella konferenser och arrangemang som representerar för sina utskott. Reglerna för resor bör revideras för att i möten i största möjliga utsträckning ska genomföras genom digital teknik. Där fysiska resor behövs bör de alltid planeras utifrån ett fokus på kunskaps- och erfarenhetsutbyte med hög relevans för utskottsarbetet. Resorna bör också i högre grad planeras så att miljövänliga transportsätt kan användas.

Distansmöten bör användas mer – även efter pandemin

Under coronapandemin har hela riksdagen liksom samhället i övrigt nationellt och internationellt ställt om till digitala möten. Erfarenheterna och lärdomarna från detta behöver tas till vara. Resor till exempelvis Europaparlamentet för deltagande i enstaka seminarier eller konferenser som saknar moment av mer social karaktär, kan med fördel

göras med deltagande på distans. Det kan spara både tid och pengar och minska miljöpåverkan.

Riksdagsstyrelsen bör få i uppdrag att sammanställa ledamöternas samlade erfarenheter av distansmöten under pandemin för att framöver kunna verka för att minska onödigt resande och på bästa sätt ta till vara ledamöternas tid.

Utskottens långresor

I riktlinjen för ledamöternas tjänsteresor står att resor i tjänsten ska planeras så att största möjliga hänsyn tas till miljön (2001:2). Vid planering av en utskottsresa anser vi att det alltid måste utgå från frågan om vad man vill studera. Därefter bör utskotten söka efter resmål där det kan studeras på ett bra sätt med hänsyn till både miljö och ekonomi. Detta måste vara den naturliga utgångspunkten. Resorna kan annars bli både längre och dyrare än nödvändigt. Varför åka till Nya Zeeland om det man vill studera också finns i Danmark? I vissa fall kanske det inte ens är nödvändigt att resa över huvud taget. Syftet kanske kan uppnås genom att använda modern teknik, till exempel videokonferens.

Självklart kan det finnas goda motiv till längre resor som ger nya kunskaper och infallsvinklar och vi ifrågasätter därför inte möjligheten att också göra resor utanför Europa, men vi menar att varje resa måste övervägas och prövas så att det verkligen blir ett mervärde av att göra en längre och i många fall dyrare resa, särskilt om miljöpåverkan är stor. Det bör inte vara en självklarhet att varje utskott alltid måste göra en resa per mandatperiod utanför Europa. För att bland annat minska miljö- och klimatpåverkan föreslår vi att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen att föreskriften för utskottens utrikesresor bör förtydligas så att resans innehåll prioriteras framför resmålet.

Tåg i Europa

En flygresor genererar mångdubbelt högre utsläpp än motsvarande tågresa. Utskotten genomför under mandatperioden minst en resa inom Europa. Vidare deltar enskilda ledamöter ofta på utskottens uppdrag på konferenser framför allt i Bryssel. I de fall där goda tågförbindelser finns, som till Bryssel, bör ledamöterna uppmanas att välja tåg. Tågresan kan ofta användas för arbete.

Idag är riksdagens rutiner vid utrikes resor utformade med flyg som norm. Även den tidsmässiga planeringen av resor behöver anpassas för att tågresa ska kunna väljas framför flyg genom att förlägga programmet så att tid ges under plenifria dagar för den längre restiden. Förutsättningarna för ledamöter att välja tåg vid utrikes resor bör ses över. Att resa klimatsmart bör underlättas eftersom klimatet är vår tids ödesfråga.

Annika Hirvonen Falk (MP)

Lorentz Tovatt (MP)